Ч. 231. Львів, середа, дня 13. (26.) жовтня 1904. Річник VIII.

Передплата
на »РУСЛАНА« виносить:

в Австриї:
на цілий рік . . . 20 кор.
на пів року . . . 10 кор
на чверть року . . 5 кор.
на місяць . . . 1·70 кор.

За границею.
на цілий рік . . 16 рублів або 36 франків
на пів року . . 8 рублів або 18 франків
Поодиноке число по 10 сот.

РУСЛАН

»Вирвеш ми очи і душу ми вирвеш: а не возьмеш милости і віри не возьмеш, бо руске ми серце і віра руска.« — З Руслановых псальмів М. Шашкевича.

Виходить у Львові що дня крім неділь і руских сьвят о 5½ год. пополудни.

Редакция, адміністрация і експедиция »Руслана« під ч. 1. пл. Домбровского (Хорунщини). Експедиция місцева в Агенциї Соколовского в пасажі Гавсмана.

Рукописи звертає ся лише на попереднє застереженє. — Рекламациї неопечатані вільні від порта. — Оголошеня звичайні приймають ся по ціні 20 с. від стрічки, а в »Надісланім« 40 с. від стрічки. Подяки і приватні донесеня по 30 с. від стрічки.

Обдовженє хліборобів і аґрарна реформа.

(Дальше).

2. Реформа спадкового права хліборобів.

Також ся многоважна реформа хліборобского права спадкового не вийшла поза перші »почини«. Характеристично се для австрийских обставин, що законодатна розвязка найважнійших аґрарних питань належить до обсягу двох тіл законодатних, іменно до державної ради і до краєвих соймів. Тимчасом або держава не має спромоги довершити сего діла (як се стало ся з хліборобскими спілками заводовими), або в краєвих соймах нема доброї волї взяти ся за такі справи.

Серед лїберальних поривів до рівности в 60-их роках зроблено сю похибку, що знесенєм окремого хліборобского права спадкового віддано всю хліборобску посїлість без виїмки спільному праву спадковому. А тимчасом се ясно, як сонце, що римска рівність спадкового права нашого цивільного кодексу не згоджує ся з природою великої части наших хліборобских заводів.

»Загороди« (господарства, що Німцї називають Hof) звичайно не можна дїлити, бо она творить господарску одиницю, а єї цїлию є виживити з доходу плодів хліборобску семю, а сю цїль може она осягнути лише яко цїлість. Задля того є подїл загороди поміж більше число спадкоємців по більшій части неможливий. При звичайнім праві спадковім може отже дїдиченє відбувати ся таким способом, що або більше спадкоємців уважають сю загороду своєю спільною власностю, або що її відступають одному спадкоємцеви за цїну купна, або продають на внесенє котрогось спадкоємця. Кожда з тих трех розвязок сеї справи стає в суперечности з економічними і социяльними інтересами. Спільність посїданя між повнолїтними спадкоємцями може лише дуже виїмково удержувати ся довший час. Господарством повинна кермувати лише одна воля, а се доводить до перепон і суперечок, особливо у руских хліборобів, де індивідуалїзм так глибоко вкорінений, що брат з рідним братом дуже рідко може згодити ся на спільнім господарстві. Продаванє загороди в кождім случаю дїдиченя заподїває шкоду господарству, бо змалку обзнакомлений з сим господарством син або спадкоємець може лїпше і лекше на нїм господарювати, як чужий — длятого така часта придаж відбирає хліборобскому станови социяльну і політичну вартість, котра основує ся на тїсній звязи хліборобскої семї з загородою. В третім случаю обтяжує ся загороду такими високими довгами сплатними, що власник не має спромоги покрити з доходів опроцентованє і сплату гіпотеки.

Мимо нівелюючого закона з 1868. р. удержав ся поміж німецкими хліборобами в австрийских краях по більшій части звичай неподїльного дїдиченя хліборобских загород одним спадкоємцем за мірну сплату співспадкоємців. Побоювано ся однакже, що звичай сей не обезпечений законом може перегодом загинути і се довело до домаганя, щоби через законне управильненє дїдиченя довести до згоди між правом а звичаєм народним і з потребами хліборобского заводу.

Відбули ся відтак дві великі анкети, зібрано стоси заводових опінїй і статистичних даних, і на підставі тих рішило ся правительство внести в державній радї »рамову« предлогу, котра постановляла для »середної величини хліборобских загород« окремі приписи дїдиченя.

Минуло цїле пятилїтє, поки ся предлога стала законом з 1. цьвітня 1889. року. (Вістн. держ. зак. ч. 52). Тепер відкрито дорогу для законодавства поодиноких країв, а передовсїм краєві сойми з консервативними більшостями могли поправити се, що попсувала лїберальна доба 60-их років поквапним знесенєм окремого права хліборобского.

Але хто так думав, помилив ся тяжко. Виявило ся, що в економічних справах нема більших лїбералів, як іменно хлїбороби-селяни і маломіщани, котрі дорожать передовсїм свободою і опирають ся всякому обмеженю економічної подїльности.

Як довго консервативні проводирі спихали всю одвічальність за нужду хліборобів на лїбералів і домагали ся в краєвих промовах привернення давного хліборобского права, все було добре. Але скоро від слів треба було перейти до дїл, і в житє впровадити законно ті консервативні засади, підняли хлїбороби рішучий протест. Н. пр. ґр. Хориньский в звітї сольногородского видїлу краєвого з 1881. р. вступав ся вельми переконуючими словами за обмеженєм свободи дїленя хліборобских ґрунтів і за скодифікованєм окремого хліборобского права спадкового, а соймова комісия адмінїстрацийна приняла єго виводи в справі витвореня окремого хліборобского права з великою радостю. Колиж в р. 1892. правительство предложило сольногородскому соймови на основі державного закона з 1. цьвітня 1889 вироблені начерки про »обмеженє в справі подїльности і сполученя ґрунтів« і про »заведенє окремих приписів що до подїлу спадщин« для хліборобских посїлостий середньої величини«, тодї консерватисти охолонули з реформацийного одушевленя і сойм відложив на бік ті предлоги з вимівкою, що »ті предлоги стоять в звязи з начерками законів в державній радї про заводові спілки хліборобскі і рентові загороди«. Подібно стало ся і в соймі горішньої Австриї, бо показало ся, що вигідні хлїбороби тамошні у великій більшости не мали охоти зрікати ся добутих в лїберальній добі в користь аґрарно-консервативних засад. Так само і в Передарульяньскій землї (Voralberg), хоч сойм тамошний ще в 1881. р. заняв становище проти свободи дїленя ґрунтів і проти римского права спадкового, покинув се становище, скоро лише мало дійти до законодатної роботи в тім напрямі.

В долїшньо-австрийскім соймі християньско-социяльна більшість кинула внесені правительством в 1893 р. предлоги що до хліборобских загород до коша і звалила ще за те вину на правительство. Сойм заявив ся іменно за тою предлогою лише з тих услівєм, що належитости переносні мають бути обнижені а власникам загород і їх спадкоємцям мають бути признані деякі пільги військові (придїленє до запасової резерви або стала відпустка). Така злука социяльної реформи з військовою службою рівняла ся погребаню сего закона, котрий сойм признав »вельми бажаним добром для хліборобів« однак ударемнив сю реформу, позаяк „хлїбороби нерадо повиталиб її« — так отже инакше становище в теориї, а инакше в практицї.

Галицкий сойм скликував також аґрарні анкети, на котрих обговорювано сї і їм споріднені справи, одначе наші хлїбороби (Гурик) а навіть заводові економісти (проф. Охенковский) заявляли ся проти обмеженя свободи дїленя ґрунтів (такої думки були навіть деякі західно-галицкі аґрарники н. пр. Чеч).

Таким способом з великими підготовленями розпочата реформа хліборобского права спадкового упала безуспішно, а правительство не є зовсїм без вини в тій справі. Замість вдоволити ся поки що правом дїдиченя середних хліборобских загород, уперло ся правительство при тім, щоби рівночасно перевести неподїльність середних загород, вимагаючи тим від хлїборобів, щоби самі собі наложили пута, котрі они вважали так осоружними для себе. Хотїло правительство богато нараз і не осягнуло нїчого.

(Дальше буде).

Школа материй.

(Конець).

Я осягнула знамениті вислїди. Я зібрала молоді дївчатка всяких товариских кругів, і не тілько їх самих, але також і їх материй, які не менше могли скористати з викладів домашної економії, які я відчитувала. 200 жінок і дївчат, богатих і убогих образувало ся в сей спосіб. Біднїйших я вчила того, як устроїти буджет удержаня дому після даних средств, богатшим я вияснювала конечність, вчинити себе пожиточною біднїйшим, я вчила їх способу, як з ними обходити ся не зобиджаючи їх самосьвідомости, я вчила їх відчувати потреби, які мають слуги і я відносила сю конечність, що господиня мусить бути в змозї так услужити собі, як хотїла би бути услугованою. Всего того я вчила їх практичними лекциями що до плеканя дїтий, що до веденя здорової кухнї середного стану і що до всего того, що назвала би я домашною лябораториєю. Всї мої учениці зараз таки мали нагоду примінити мої науки, які побирали у мене, або бодай могли єї найти. В бідних домах, де отець іде до фабрики а мати сидить в якімсь заводї, мусить молода донька заняти ся меншими дїтьми. А в богатших домах завсїгда бувають хвилї, в котрих господиня мусить сама взяти ся до куховарства. Коли хто недужий до-

ма, то она не тілько мусить наглядати приготовлене заординованих страв, але часто також сама мусить їх приготовити. Як она може се зробити, коли разом з орудуванєм ринкою не навчила ся основних понять хемії?... Своїх учениць я вчила всїх тих річий. Я мала кухню і заставляла їх повторити приготовлене їди, яку я їм варила на показ. Я мала ляльку, яку ми називали »Француска Павлїнка«, чудову ляльку, рожеву, зі сьміючими, синїми очима і на нїй я показувала їм, як заповиває ся дитину...

Пані Моль-Вайс хоче тепер оснувати таку школу в Парижи, в якій будуть викладати не тілько всї гіґієнїчні відомости, всї галузи пожиби, домашної економії, плеканє дїтий і хорих, але також будуть виобразовувати ся учительки які будуть дальше популяризувати ті відомости. З ріжних міст Франциї зажадано вже таких учительок, яких єще нема, але яких за рік може вже достарчити пані Моль-Вайс. З падолистом она зачинає свої, почасти платні, почасти дарові курси; патронат, зложений з визначних научних личностий, устроїть ті курси і постарає ся о їх розширенє, а в будуччинї о власну хату для тої хосенної, чоловіколюбної школи.

Японьско-росийска війна.

Над рікою Шаго.

Вже цїлих десять днїв, від 14. с. м. треває мирна павза в воєнній акциї обох армій, хотяй обі стоять від себе заледви на розстай карабінового стрілу. Таке близьке сусїдство мусить умучити обі сторони, бо не позволяє на повний випочинок. Велика часть війска мусить зміняти ся на полевих сторожах, а цїла армія остає у зглядній боєвій готовости на випадок нечаянного нападу неприятеля. Менші відділи охотників не перестають при тім непокоїти противника, а звісно, що і малий відділ зможе нераз заалярмувати цїлий корпус, особливо в ночи і позбавити єго випочинку. Тож здає ся, що бодай одна сторона цофне ся троха, щоби приготовити дальшу акцию відповідним пересуненєм воєнних сил. Як видко з рапортів, Японцї є тою цофаючою ся стороною, будьто задля великого умученя армії, будьто задля цофненя ся на становиско дефензиви, будьто задля приготованя нової офензиви. Котра з тих евентуальностий є правдива — годї на разї рішити.

Епізоди.

Горб »самітного дерева« дістав з росийскої сторони нову назву: називає ся горою Путилова. Там стояли два сибірскі полки, під проводом ґенерала Путилова. а по успішнім цїлоденнім бою так вигідно і безпечно заснули, що Японцї ночию підобравшись до окопів, прогнали їх з сего стратеґічно дуже важного становиска. Страта була важна і соромна. Куропаткін зарядив зараз рано здобутє утраченого горба і додав тим двом полкам ще третий, який мав з другого боку підпирати атак на гору. Артилєрия підготовила бій. Ґенерал Путилов скорим ходом виступив перед свою бриґаду. За ним офіцири і густа лава вояків. Підходять чимраз близше, японьский огонь витручає з рядів десятки і сотки — они ідуть дальше, не зупиняючись, не відповідаючи нї одним стрілом, а Путилов все на переді, з піднесеною до гори шаблею. Офіцири хотять випередити ґенерала, а за ними всї вояки зачинають бічи, але Путилов і собіж бігцем летить наперед, не зважаючи на японьскі кулї. Так прибігли без вистрілу аж на сам верх горба помимо граду японьских куль і тут розправили ся з ними баґнетами. Очистили горб в страшній кровавій борбі, а утїкаючих Японцїв гонили півтора кільометра, кладучи трупом переважну їх часть. Яко здобичу забрали 11 гармат, 1 машиновий карабін і великі засоби амунїциї. — Сеї тактики придержують ся часто Росияни і в сей пр. спосіб без вистрілу заняли село Сиянчапу. В ночи вибрало ся дві компанії і без вистрілу та без шуму підійшли аж під самі фанзи села, де находив ся табор Японцїв. Розставлені варти почали стріляти, але в темній ночи і не трафляли нїкого; Росияниж не відповідали, тілько безгомонно підходили чимраз близше. Японцї в селї не звертали уваги на поодинокі, рідкі стріли і коли впали на них Росияни, они найспокійнїйше гріли ся при огнищах та варили консерви. Тепер почала ся метушня. В ночи не знали навіть, куди утїкати. Богато з них полягло, а решта поховала ся в кіпках гаоляну та китайских фанзах. Росияни повечеряли при японьских кітлах, повкривали ся їх теплими ковдрами, а рано повишукували решту укривших ся Японцїв. Та до полудня Японцї уставили батерию на сусїднім горбі і обсипали село таким дощем шрапнелїв, що Росияни мусїли покинути село. В описаний спосіб се село переходило тричи в руки Росиян. — Знаменними є також донесеня, що росийскі підїзди забрали кілька росийских і японьских гармат, оставлених Японцями без потрібної охорони в поли туй зперед самого фронту японьскої армії. Се здає ся вказувати на те, що Японцї вельми утруджені борбою і відпочивають в своїх таборах без всякої боєвої готовости. До сего причиняє ся чимало зимно, яке в Манджуриї ночами досягає вже кількох степенїв низше нулї. »Берж. Ведомостї« доносять, що козаки на висунених позициях найшли 12 Японцїв майже цїлком замерзлих. Їх привезено до табору, огріто і привернено до житя.

На морю.

Вість про виплиненє балтийскої ескадри спонукала Японцїв до енерґічнїйшої облоги Порт-Артура. Покинули остаточний намір виголодженя залоги і приняли ся за нові атаки і нові жертви в людях. Доскульне зимно тим більше докучає облягаючим Японцям, а мимо наспілих нових підмог всї атаки їх остають безуспішними. Також і бльокаду від моря Японцї не можуть перевести з цїлою строгостию, а послїдними часами Анґлїйцї, приманені високими нагородами ґен. Стесля, привезли до Порт-Артура не тілько живности, але і богато амунїциї. Натомість жадних вістий з Порт-Артура вже давно не було. Однак є певним, що між залогою панує там як найкориснїйший, боєвий настрій. — Балтийска фльота переїзджаючи через північне море, заатакувала анґлїйску, рибацку фльотилю і затопила два судна, причім згинуло кількоро людий. Стало ся се напевно в наслїдок обави перед японьскою зрадою. Як рибаки оповідають, зразу їхало кілька кораблїв наперед — тілько не кажуть, чи ті кораблї не навали їм остерігаючих знаків, щоби уступили ся. Потім надплинула цїла ескадра і з одного з кораблїв звернено рефлєктори на рибацку фльотилю, а відтак вистрілено кілька разів влучними набоями. Ся подїя грозить конфлїктом і викликала в ворожо настроєній Анґлїї велике зворушенє.

Новинки.

— **Календар.** В середу: руско кат. Карпа муч.; рим.-кат. Евариста. — В четвер: руско-кат. Параскеви, Назария; рим.-кат. Савини муч.

— **З тов-а „Академічна Громада“.** Звичайні загальні збори відбудуть ся дня 30. с. м. (в недїлю) о год. 3. попол. в салї III. університету. — За виділ: *Степан Витвицкий*, голова.

— **Видумка русиноїда.** В 221. ч. нашої часописи ми подали, що соймова шкільна комісия поручила реферат в справі рускої ґімназиї в Станиславові звісному русиноїдови пос. Ценьскому. Як вивязав ся з сеї задачі п. референт, доносить Dziennik polski. Отсе на суботнїшнім

Владислав Оркан.

„Веселий день“.

Перевів з польского Іван Боднар.

(Конець).

На другий день зрана звивала ся Барткова жінка, щоби як найскорше спрятати в хатї і зійти зі »сьвяченим« під церкву, бо там піп не буде на ню чекати.

— Івасю, прилади хрін! — кричить, застелюючи постіль.

Івась скоро почав ошкробувати зі шкіри вогкі корінї хрону, що лежали на лаві й укладати в ручнім кошику, де спочивали на днї полоть солонини, вуджена ковбаса, перехована єще від пущеня й два сьвіжі хлїби спечені з ясної муки; крім того кавалок соли і горнятко білого масла. Скоро звинула ся жінка, проковтнула одним душком снїданє і почала горячково одягати лахи.

— А глогові патики є? — кричить до Івася.

— Є!

Скочив до сїний і приніс вязанку глогових патиків. — Но, то всьо... шепнула до себе, закинула хустку, взяла до руки кошик...

— Пильнуй ту, Івасю! А двері замкни, як поженеш воли, щоби циган не влїз, або який сьвітовий. Наговорила йому докладно, що має робити і перехрестившись сьвяченою водою з кропильнички на одвірку,... вийшла.

Перед вівчарнею на подвірю, крутив ся Бартко.

— Оставай з Богом! сказала.

— Не сиди там довго, — кинув їй на дорогу тай пішов до обори випровадити воли, бо сонце вже високо а плуг сам не урве анї скиби.

— Яйця! яйця! кричить голос на подвірю. Івась випав з хати, мужик виглянув з обори.

— Що за яйця? — спитав.

— На сьвяченє! — кричить задихана баба. — Забулам на віченьки й від межі мусїлам вернути. Івасю! Там в горшку... вийми, вложи до коновки і подай. О... оперла ся о стїну, — так менї серце бє ся.

— То не лети! сказав мужик.

— Не лети! не лети! а піп не зачекає?...

Вложила до кошика варені яйця, що виніс хлопчина і пішла поза хату, коротшою дорогою.

А не правдум говорила — шепнула входячи фірткою на церковний цвинтар. — Вже сьвятять!

І почала перепихатись серед стиску, на перед виставляючи кошик, щоби і його не минула сьвячена вода з кропила, бо сьвяченє було би не важне.

Великий ріжнобарвний здвиг народа розложив ся тихим табором по траві на цвинтари. Стоячі, похилені і клячучі постатї справляють вражінє нїмих перекупнїв на ярмарку. В відкритих кошиках і розстелених веретах повно ріжного харчу. Переважає набіл. Навіть через сто лїт, хоть би неслась щодень, не знесе курка тих яєць, що білїють ся по мураві. Рядами порозкладані стоять горшки масла й бриндзї; навіть соли можна на вози класти.

Якийсь мужик приніс на плечах повну коновку молока; денеде навіть видко довгі масничкн. Що нарід має найлїпшого в селї, то зніс на цвинтар. Нехай сьвятить ся!

А піп ходить поважно серед народу та махає кропилом... Перед ним похиляють ся голови, а уста шепчуть на память молитви.

На цвинтари від сторони захрестиї палить ся посьвячений огонь. Навкола нього малі хлопцї попихають ся; голосно кричать. Кожде держить в руцї вязанку тернових галузий, кожде пхає ся до огню що сили, щоби хоть на кінци обсмалити в сьвятій полуміни...

Так сьвятить нарід »головянки«, так певно сьвятили його попередники перед тисячу лїтами. Барткова жінка дотикнулась до попа; покропив, що було в єї кошику. Хлюснув водою, як годить ся. Вдоволена з того дуже пішла перед вівтар помолитись... Але йно на хвильку, бо мусить спішитись. чим борше до хати. Ісус Христос і Матїр Божа мусить вибачати, бо там нема кому що робити. Тато з Івасьом в поли, а ту тілько мити, прятати, що голова болить на саму згадку. Тай спечи здало би ся щось з муки й бриндзї, бо прецїнь сьвята не що будь...

В той спосіб закінчивши молитву пішла за людьми, що купами виходили з церкви.

* * *

Рано, на великодну недїлю — велика утїха панувала в Бартковій хатї. Їли сьвячені яйця, сьвячений хлїб зі солониною і маслом і сьвячений хрін зі солею. На кінци випили по два великі горнятка кави. Кожде спітнїло добре при їдї і всї нараз повеселїйшали... По такім довгім постї!...

Разом зібрана, ущасливлена родинна громадка засьпівала одним голосом:

»Христос воскресе«.

засіданю шкільної комісиї п. Ценьский заявив, що в справі рускої ґімназиї в Станиславові є такого погляду, що належить жадати від правительства заснованя греко-утраквістичної(?!) ґімназиї і відказав ся реферату. На єго місце вибрано референтом пос. Целецкого, котрий ні на волос нічим не ріжнить ся від свого попередника в рускій справі. П. Ценьский тяжко думав два тижні, поки не вигадав »грецкий утраквізм«. Пос. Целецкому остає як раз саме тілько часу до надуми, бо соймова сесия має покінчити ся 10. падолиста. Вправді розправу над заснованєм тої ґімназиї, як пишуть, відложено лише до найблизшого засіданя комісиї, але чи п. Целецкому так скоро приснить ся такий »віц« як п. Ценьскому.

— **Пожарний „Сокіл“ в Малковичах**, городецкого повіта, засновано на статутах львівского »Сокола«. Ц. к. намісництво затвердило вже статут.

— **† Аполінарий Яворский** На вість про скоропостижну смерть презеса польского Кола наспіла кондоленцийна телеґрама від цісаря, дальше прислали телеґрами міністри, провідники парляментарних клюбів і численні посли німецкі та славяньскі. Тіло покійного перенесено з готелю европейского, де він помер (а не в »Жоржа«) до крипти оо. Бернардинів, а похорон відбуде ся в четвер на Личаківский цминтар, звідки пізнійше перевезуть домовину до родинної гробниці в Острівчику. На похорони приїде з Відня один з цісарских адютантів, в заступстві монарха, міністер др. Пентак, президент палати послів ґр. Феттер і представителї парляментарних клюбів. — Бл. п. Аполінарий Яворский був з роду Русином. З двох єго стриєчних братів є один руским сьвящеником а другий радником суду в Боснії.

— **В яслискім позіті** мають відбути ся дня 15. падолиста доповняючі вибори соймового посла. Онодї відбуло ся у Львові засіданє польского центрального комітету виборчого, на якім порішено не предкладати свого кандидата на сей округ з огляду, що там не грозить небезпеченьство для народної справи. Місцеві комітети виборчі видвигнули дві кандидатури: польского людовця Вавжиньца Древняка і кс. Весолїньского. За кс. Весолїньским стоїть лат. духовеньство та переважна часть сьвітскої інтеліґенциї. За Древняком розвивають живу аґітацию послилюдовці і устроюють часті віча по всїх селах Ясельщини.

— **Пятнистий тиф в Галичині.** В часї від 9. до 15. с. м. стверджено 13 случаїв пятнистого тифу, а іменно в повітах: бучацкім (Журавинці) 1 случай, яворівскім (Залуже) 5, перемишляньскім (Женава) 1, равскім (Забір і Улицко зар.) 4, стрийскім (Кавско) 3 і в тернопільскім (Настасів) 1 случай занедужаня.

— **Два атентати в Росиї.** Париский дневник »Соар« доносить з Петербурга, що на царя виконано замах. Цар вийшов цїло, але погибло при тім 11 осіб. В Петербурзї не вільно про те писати. — В Білімстоці вийшов дня 19. с. м. якийсь до 20-лїтний робітник до канцеляриї поліциї і кинув бомбу. Наслїдком вибуху згинув той робітник, три урядники поліциї і дві приватні особи тяжко ранені, а один урядник легко. В канцеляриї поліциї і в сусїдних домах потріскали стіни. Обі сї вісти належить приймати з великою резервою.

— **Стріли в суд**. Константин Марачінеану, засуджений за замордованє на 12 літ тюремної роботи, вніс против засуду відклик до касацийного суду. Коли президент оголосив відкиненє рекурсу, Марачінеану, що був звісний як дужий силач, повалив до землї обох жандармів, які єго були приставили, витягнув з кишенї револьвер і вистрілив з него чотири рази на судиїв, з котрих одного зранив в рамя. Підчас коли судиї, державний прокуратор і публика в переполосї утїкала до виходових дверий, кинув ся до салї нарад, вистрілив з револьвера на судию, не ранивши єго, а відтак вибіг на коритар судової палати, а звідси через головну браму, де ще застрілив одного жандарма і видобув ся на улицю. Тут застав як раз дорожку, скинув візника з кізла і мов божевільний пігнав кіньми, полишивши за собою тисяч-голову публику. Вкінци удало ся одному відважному жовнїрови вискочити на віз і спіймати злочинця. При помочи инших людий удало ся сьміливого розбишаку увязнити. Суд скликав сейчас засіданє і засудив Марачінеану на дожизненну, примусову працю. Револьвер роздобув Марачінеану, як відтак виявило ся, від вязничого сторожа.

— **Самоплави**. Самоїзди мають вже свою репутацию, яко прилади до мордованя себе і других. Тепер винайдено самоплави в родї човна з мотором нафтовим або бензиновим. Перегони самоплавів відбули ся минулої недїлї коло Парижа за Секвані. При тім не обійшло ся без нещастя. Один з самоплавів ударив ненадійно в бік другого і перевернув єго до води. Самоплав пірнув на дно ріки і потягнув з собою механіка. З прочих чотирох самоплавів лише один завернув, аби помочи ратувати, а прочі пігнали до мети.

— **На удержанє прив. семинариї учительскої женьскої у Львові** зволили прислати по фериях свої лепти отсї ВПов. Добродїї (в коронах): Семен Ручка зі Львова 6, о. Т. Головчук з Виткова 14, о. Пюрко зі Львова 5, проф. Коссак з Коросна 5, о. Любович з Острова 20, о. А. Борисевич з Дрогоєва 2, п. Параскевія Тхорніцка 5, М. Бучацкий зі Львова (складку від урядників »Днїстра«) 8·68, о. Т. Савойка з Селиск 2, о. Т. Скородиньский з Трускавця 3, Р. Сембратович з Відня 10, о. Д. Воєвідка в Перерові 3, К. Долиньска в Марківцях 1, о. М. Лисинецкий в Космачи 9, Д. Коренець з Перемишля 1, Е. Менциньский з Купнович 1, В. Калитовский з Трійцї 2, Павло Посацкий від окр. конфер. в Мостисках 6·20, В. Білецкий з Пацикова 10, Н. Івановский з Модрича 3, В. Шараневич з Пеняк 3, о. Р. Донарович з Боринич 9, Д. Курдидик з Циган 1, І. Чмола з Улашковець 8, проф. Білецка зі Львова 50. — Разом зібрано по фериях суму 227 К 88 с. — Понеже Видїл є приневолений більше як одну третину кандидаток увільнити цїлком від оплати місячної а инші платять лиш половину оплати статутом предвидженої (с. є лиш 10 К), так, що Товариству грозить з сеї причини недобір 4000 К, тому звертаєсь Видїл на тій дорозї до нашої суспільности, щоби недала упасти або звидїти так важній інституциї і щоби присилала обильні жертви. З великими перепонами було получене основанє семінариї, но більші трудности і жертви потягає за собою удержанє такої інституциї. На першім роцї є сего року 33 кандидаток. Число досить поважне, тому оплатить ся для них працювати і жертви присилати. — За Видїл Товар. педаґоґ. *А. Алиськевич*, касиєр (ул. Кохановского 15 Б.).

— **Замах на поїзд**. Незвісні злочинцї виняли шруби з зелїзничих шин коло стациї Шузі на шляху між Парижом а Бордо́, наслїдком чого поспішний поїзд з Парижа вискочив із шин. За хвилю надїхав особовий поїзд з противної сторони і зударив ся з поспішним поїздом, виверненим на шляху. Катастрофа потягнула за собою сморть трех осіб. Згинув якийсь офіцир і і двоє дїтий. Родичі тих дїтий і ще кілька по дорожних потерпіло тяжкі потовченя. Поспішним поїздом їхав президент сенату Фалїєр і вийшов цїло з катастрофи.

— **Поправки похибок в Заповіті закордонного Поляка.** Ч. 225 стор. 2. стовпець 3 зам. suxcesyą має бути sukcesyą; Ч. 226. стор. 1, стовпець 3 зам. rozstrzygnione Jan(?) має бути rozstrzygnione Im, (розуміє ся Христом); Ч. 227. стор. 1, стовпець 3 зам. единоначастная має бути единоначальная; Ч. 227. стор. 2, стовпець 1 зам. Korytaksakowa має бути Konst. Aksakowa; Ч. 227. стор. 2, стовпець 1 зам. kramotą має бути kramołą; Ч. 227. стор. 2, стовпець 1 зам. samaryn має бути Samaryn; Ч. 228. стор. 1, стовпець 3 зам. przy nie wierze має бути przy niewierze; Ч. 228. стор. 1 стовпець 3 зам. różnomyśności має бути różnomyślności; Ч. 228. стор. 2, стовпець 2 зам. Interdykt, Alexy Mata nie może nic nastąpić має бути Interdykt, Alexy Metropolita, nie może nie nastąpić.

— **З зелїзниць**. З днем 1. падолиста с. р. заводить ся на шляху Стрий-Сколє, крім дотеперішних поїздів особових, єще поїзди льокальні ч. 1751 і 1722, з котрих поїзд мішаний ч. 1751 переходити буде зі Стрия до Сколього тілько що недїлї і середи, а поїзд особовий ч. 1722 зі Сколього до Стрия тілько в понедїлки і четверги. Поїзд ч. 1715 буде відходити зі Стрия о год. 5 і мін. 17 пополудни від поїздів ч. 1222 зі Станиславова і ч. 1715 зі Львова. Поїзд 1722 буде приходити до Стрия о год. 7 мін. 55 рано до поїздів ч. 1722 і 1232. Ті поїзди будуть провадити вози особові I, II і III кл., котрі будуть переходити з поїздами ч. 1715/1751 і 1722 зі Львова аж до Сколього, згл. зі Сколього до Львова. Дальші дати що до сих поїздів є заміщені в дотичнім оголошеню і в додатках до кишеневих і стїнних розкладів їзди.

— **Родимцї!** Не забувайте на приватну жіночу семинарию у Львові, удержувану Тов-ом педаґоґічним і присилайте постоянні жертви! Вписуйтесь громадно в члени сего Товариства і вирівнуйте залеглости. Вписове виносить 1 К. Пренумеруйте часопись для дїтий „Дзвінок“ і часопись „Учитель“, так щоби они могли при більшім числї передплатників стати на ще висшім щебли і відповісти всїм бажаням сьвідомих читачів. Адреса касиєра: А. Алиськевич (ул. Кохановского 15 Б.)

— **Дрібні вісти**. Намісництво надало три стипендиї з фондациї м. Миколаєва н. Дн. по 140 К річно: Романови Суховскому, уч. IV кляси нар. школи в Миколаєві, Іванови Суховскому, уч. IV кл. ґімназиї в Стрию і Бол. Ямрозїкови, уч. V кл. нар. школи в Миколаєві. — Головний рапорт для резервових офіцирів, капелянів, лїкарів і урядників відбуде ся дня 4. падолиста. — В Дрогобичи застрілив ся правник Михайло Цвангайм. Причиною самоубийства мала бути нещаслива любов.

— **З перемиской епархії.** Презенти одержали: Мяхайло Попель на Комарники, Роман Крушиньский на Бунїв. — До кан. інституциї на Липовець дек. любачівского покликаний Іван Шумелда. — На місце увільненого на власну просьбу дотеперішного завідателя жовківского деканату о. Йосифа Долошицкого пароха в Добрусинї, іменований завідателем тогож деканату о. Іван Радецкий парох в Мервичах. — Орд. відпоручником до ц. к. окружної ради шкільної в Рудках іменований Теофіль Турчманович, декан комарняньский. — Крилошаньскі відзнаки одержав Корнило Гнатишак парох в Угерцях незабитівских. — Увільненє від конкурсового іспиту одержали: о. Іван Шемердяк парох в Гуменци, Іван Кузїв парох в Дидьовій, Іван Господаревский парох в Галївці, Ілия Олексин парох в Старяві. — Правительство продовжило дотацию з релїґійного фонду на дальший один рік для сотрудників в: Ванївці, Радванцях, Шмиткові, Тимчи, Новій веси, Уличнім, Хащовій, Дахнові і Дальовій.

Проповіди на сьвята і недїлї цїлого року, о. Петра Білиньского, частъ I і II, можна дістати по цїнї 3 К за кожду часть у автора в Зарваницї, почта Вишнївчик, в книгарнї Інститута Ставроп. у Львові, в книгарнї п. Яблоньского в Тернополи і в книгарнї п. Добошиньского в Станиславові.

Телеґрами

з дня 25. жовтня.

Задар. Дневники доносять, що намісник Дальмациї бар. Гандель небавом стане відкликаний, а єго наслїдником буде військовий намісник. Мав би ним стати ґен. Чібулька.

Відень. Державний трибунал відкинув жалобу Чехів в справі відмовного рішеня міністериї просьвіти що до закладаня у Відни ческих шкіл публичних. Трибунал мотивує своє рішенє тим, що Чехи в Долїшній Австриї і у Відни не є постійними поселенцями, а ческа мова не є там краєвою (landesüblich).

Відень. 60. роковини уродин д-ра Люеґера обходили антисеміти в своїх кругах вельми сьвяточно.

Міністерства внутрішних справ і торговлї зарядили, аби полїтичні власти дозваляли отвирати шинки лише в дїйсній потребі. Полїтична власть може концесию відобрати, коли шинкар намовляє до пияньства.

Льондон. Бюро Райтера доносить, що Росияни переступили ріку Шаго і на єї полудневім (лївім) березї сиплять шанцї напротив японьских позиций.

З галицкого сойму.

Вчерашнє засіданє з причини смерти бл. п. Аполінария Яворского відложене на вечер, розпочало ся о год. 1/4 8. відчитанєм внесень та інтерпеляций, після яких пос. Войтїх Дїдушицкий поставив внесенє, щоби похорони бл. п. Яворского відбули ся на кошт краю, що і ухвалено одноголосно.

З дневного порядку полагоджено справу оплат в Закопанім і приступлено відтак до дальшої розправи над станом народних шкіл. Заняв голос віцепрезидент краєвої ради шкільної п. Плажек. Що до зросту фреквенциї і орґанїзациї шкіл підносить бесїдник, що вже в справозданю комісиї піднесені трудности, з якими приходить ся боротись, а мимо того фреквенция прецїнь поправила а нових шкіл зорґанїзовано в біжучім роцї 78. (Брава). Будова шкільного будинку виносить 7.000 до 20.000 корон, а фондів на сю цїль нема достаточно. У відповідь о. Богачевскому бесїдник заявляє, що Русинів не трактує ся гірше при роздачі безплатних книжок, а тілько у відношеню до розпродажі платних. Що до надужить інспекторів запевнив, що они станут предметом строгого розслїду, хотяй би навіть були піднесені тілько в дневниках. Так само і що до шовіністичної самоволї учителїв не було випадку, що такий виїмковий факт не був упімнений чи покараний. Бесїдник дякує о. Богачевскому за горяче виступленє против анальфабетизму, але перечить, немов би він був наслїдком вини учителїв; він походить з браку шкіл а сему можна зарадити тілько постепенно. Що до науки релїґії шкільна рада старає ся дуже ревно і забезпечить катихитам не тілько

можність научаня, але і впливу на клясифікацию. Що до рільничого напряму семінариїв зазначує бесідник, що на желанє сойму, міністерство визначило в пляні науки три рази більше годин на рільництво, як се діє ся в инших коронних краях; дає ся відчувати тілько брак добрих підручників. Зростаючу перевагу учительок над учителями не уважає віцепрезидент некорисним для шкільництва проявом, бож жінка є покликана до виховуваня і веденя молодїжи та не підлягає таким забавам і розривкам, як мущина, а в педаґоґічнім зглядї, як се поучає Америка, може навіть в старших мужеских клясах працювати з хісном. Вкінци що до двох учительских віч, на яких відозвали ся острі слова критики шкільних уряджень і національні антаґонїзми, заявив бесідник, що шкільна рада не може і не хоче ограничати свободи учительского стану, доки обертає ся в леґальних границях. Мимо сего зазначує, що невластивий спосіб уживаня сеї свободи не лежить в інтересї учительского стану, бо вносить живло борби і ненависти з уймою для ідеалів, що повинні оживлювати учительский стан (*оплески*).

Відтак промовляли еще contra кс. Стояловский і кс. Шпондер, пос. Бойко, о. Богачевский полємізуючи з пос. Томашевским і віцепрезидентом Плажком та піддержуючи свої попередні твердженя і вкінци пос. Стапіньский, якого промова перетягнула ся аж до год. 1/2 1 в ночи.

Слідуюче засїданє в середу о год. 10. рано.

Є на продаж деревляна церков з іконостасом в цїлком добрім станї і з дзвіницею і дзвонами. Близша відомість в парохіяльнім Урядї в Ясеници сільній, почта Дрогобич. *Сьвящ. Іван Шевчик*, сотрудник. 114(2—6)

Надіслане.

Др. Мирон Вахнянин
лікар клініки львівского унїверс., б. лікар клініки проф. Ляйдена в Берлинї
ординує у внутрішних недугах від 3—5 попол.
ул. Академічна ч. 26. (мезанїн).

ОКУЛЇСТ
Др. ЯРОСЛАВ ГРУШКЕВИЧ
ординує
при ул. Личаківскій ч. 19 А від 11—12 і від 4—5.

ТОВАРИСТВО взаїмного КРЕДИТУ
„Днїстер"
стоваришенє зареєстроване з обмеженою порукою у Львові, ринок ч. 10, дім „Просьвіти".

ЧЛЕНАМИ ТОВАРИСТВА можуть бути тілько **обезпечені тревало** в „Днїстрі" від огню. Членьский удїл 50 К можна зложити в ратах; вписове 2 К.

ЧЛЕНИ ТОВАРИСТВА можуть затягати **ПОЗИЧКИ** на **6%** за предложенєм відповідної гіпотеки або порукв; сплату більших позичок розкладає ся на 10 лїт.

ПРИ ПАРЦЕЛЯЦИЯХ і иншім купнї землї нехай купуючі звертають ся за **позичками до „ДНЇСТРА".**

ВКЛАДКИ ЩАДНИЧІ приймає Товариство на 4%.

З ЧИСТОГО ЗИСКУ дістають члени **дивіденду** від удїлів а часть зиску призначує ся **на добродїйні цїли**: дотепер удїлено на церкви, бурси, школи і т. и. **18.385 К.**

Стан 31. мая 1904:

Вкладки	1,098.746 К
Удїли	115.947 К
Фонди резервові	23.522 К
Позички	1,493.472 К
Цїнні папери, льок. в банках і на рах біжучий	506.994 К

Виконує найдешевше!
Всякі роботи ритівничі, печаткові і цизельовані. Власний виріб стампіль кавчукових і металевих, ґравіроване на метали і дорогих камінях. **Моноґрами, герби і ґузики** до упряжи і ліберії. **Шильди** ритовані і ляті, таблиці з бляхи прасовані для сторожи і асекурацийних товариств. **Печаткові марки, знаки** до випаляня з зеліза і шпунтові бляшки. Склад кавчукових друкарень „Perfect" і ріжних фарб до стампіль.
Артист. заведенє ритівниче
А. Зіґмана, у Львові
14 ул. Сикстуска 14. 119(11-20)

Читайте! Читайте!

Повне виданє Творів ТАРАСА ШЕВЧЕНКА
коштує лише 2 корони!
Товариство „Просьвіти" бажаючи, шоби в кождій руській хатї находили ся Твори Тараса Шевченка, видано сими днями найдешевший збірник сих творів п. з. **„ПОЕЗИЇ Т. ШЕВЧЕНКА"**. Книжка, оправлена в полотно з золоченими витисками, може бути **найгарнїйшою** окрасою руських хат. Папір велїновий, формат на взір европейських клясиків, сторін 698.
При замовленю 10 прим. даємо 10% опусту. Висилає ся тілько за надісланєм **2 кор. 30 сот.** на адресу: **КАНЦЕЛЯРИЯ „ПРОСЬВІТИ" у ЛЬВОВІ** (Ринок ч. 10.).

Контора виміни
ц. к. упр. гал. акц.
Банку Гіпотечного
купує і продає
всякі
папери цінні
і МОНЕТИ
по найдешевшім курсі деннім не числячи ніякої провізиї.

Розклад поїздів зелїзничих обовязуючий від 1. мая 1904.

(Приїзд і відїзд поданий після середно-европейского часу).

о год.	Приходять до Львова (головний дворець)
6·00	з Кракова, Берлина, Відня, Праги, Хирова
6·10	з Іцкан, Чорткова, Калуша, Делятина (чер. Коломию 1/6—30/9 вкл. в нед. і сьвята), Керезмезе (1/6—30/9 вкл.)
7·39	з Рави рускої, Сокаля
7·40	з Підволочиск, Одеси, Київа, Бродів
7·45	з Лавочного, Пешту, Хирова, Борислава, Калуша
8·00	з Самбора, Хирова
8·10	з Станиславова, Жидачева, Потутор
8·20	з Яворова
8·55	з Кракова, Відня, Берлина, Варшави, Праги, Закопаного через Краків, Мезелаборча, Пешту
10·02	з Стрия, Борислава
10·20	з Ряшева, Любачева
11·25	з Коломиї, Жидачева, Потутор, Керезмезе
·10	з Лавочного, Калуша, Хирова, Борислава
1·30	посп. з Кракова, Берлина, Відня, Праги, Н. Санча, Риманова, Івонича, Сянока, Хирова
1·40	посп. з Іцкан, Чорткова, Калуша, Заліщик, Кіцмана, Новоселиці (через Жучку), Вижниці
2·30	посп. з Підволочиск, Одеси, Київа, Бродів, Грималова, Гусятина, Копичинець, Козови
4·35	з Стрия, Хирова, Тухлї (15/6—30/9), Сколього (1/5—30/9)
4·45	з Яворова
5·03	з Сокаля, Белзця, Любачева
5·0	з Підволочиск, Київа, Одеси, Бродів, Грималова, Потутор, Заліщик, Гусятина, Івани пустого, Скали, Копичинців
5·40	з Кракова, Берлина, Відня, Праги, Осьвенціма
5·50	з Іцкан, Жидачева, Новоселиці і Сучави
8·40	посп. з Кракова, Відня, Берлина, Праги, Івонича
9·10	з Іцкан, Букарешту, Чорткова, Потутор, (Жидачева 1/5—30/9) Гусятина, Керезмезе, Калуша.
9·50	з Кракова, Відня, Берлина, Вроцлава, Варшави, Праги, Осьвенціма, Хирова
10·0	з Самбора, Хирова, Сянока, Ясла
10·20	з Підволочиск, Київа, Одеси, Бродів, Копичинець, Заліщик, Скали, Івани пустого, Гусятина
10·40	з Лавочного, Пешту, Хирова, Калуша, Борислава,
12·20	посп. з Іцкан, Яс, Царгорода, Жидачева, Заліщик
2·31	посп. з Кракова, Берлина, Варшави, Відня, Праги
3·25	з Тернополя, Бірок великих, Грималова
	на дворець „Підзамче"
7·20	з Підволочиск, Одеси, Київа і Бродів
2·15	посп. з Підволочиск, Київа, Одеси, Бродів, Грималова, Гусятина, Копичинець, Чорткова
5·08	з Підволочиск, Київа, Одеси, Бродів, Копичинець, Заліщик, Потутор, Івани пустого, Скали, Гусятина, Бродів, Грималова
10·02	з Підволочиск, Київа, Одеси, Бродів, Копичинець, Заліщик, Івани пустого, Скали, Гусятина
3·04	з Тернополя, Бірок великих, Грималова

о год.	Відходять зі Львова (головний дворець)
6·20	до Іцкан, Яс, Букарешту, Жидачева, Потутор, Керезмезе, Чорткова (від 1/7—31/8), Сучави
6·30	до Підволочиск, Київа, Одеси, Бродів, Копичинець, Гусятина, Чорткова
6·45	до Лавочного, Пешту, Дрогобича, Борислава
6·50	до Яворова
8·25	посп. до Кракова, Відня, Берлина, Праги, Любачева, Самбора, Закопаного
8·35	до Кракова, Відня, Праги, Ясла, Осьвенціма
9·10	до Лавочного, Хирова, Калуша, Ходорова
9·25	до Самбора, Хирова
10·35	до Тернополя, Потутор
10·45	до Черновець, Делятина, Заліщик, Новоселиці
10·50	до Белзця, Сокаля, Любачева
1·55	посп. до Підволочиск, Київа, Одеси, Бродів, Копичинець, Чорткова, Заліщик, Гусятина
2·45	посп. Іцкан, Яс, Букарешту, Потутор, Калуша, Жидачева, Чорткова, Вижниці, Керезмезе
2·55	посп. до Кракова, Відня, Берлина, Праги, Закопаного
3·05	до Стрия, Хирова, Борислава, Тухлї від 15/6—30/9 вкл.), Сколього (1/5—30/9 вкл.), Ходорова, Калуша
4·30	до Ряшева, Любачева, Хирова.
3·40	до Самбора, Хирова
5·48	до Яворова
5·55	до Коломиї, Жидачева
6·27	до Кракова, Відня, Берлина, Варшави, Праги, Карльсбаду, Хирова, Пешту, Н. Санча,
6·40	до Лавочного, Пешту, Хирова, Борислава, Калуша
7·05	до Рави рускої, Сокаля
9·00	до Підволочиск, Київа, Одеси, Бродів
10·05	до Перемишля (1/5—30/9 вкл.), Хирова, Н. Загіря
10·42	до Іцкан, Чорткова, Заліщик, Делятина, Сучави
10·55	до Кракова Відня, Вроцлава, Праги
11·00	до Підволочиск, Бродів, Копичинець, Грималова, Івани пуст., Скали, Гусятина, Потутор
11·05	до Стрия
11·10	до Рави рускої, Любачева (що недїлї)
12·45	посп. до Кракова, Відня, Берлина, Варшави, Праги, Закопаного, Н. Санча
2·51	посп. до Іцкан, Яс, Букарешту, Чорткова, Керезмезе (від 1/5—30/9), Сучави, Кіцмана
4·10	до Кракова, Відня, Вроцлава, Берлина, Праги, Пешту, Самбора, Сянока, Осьвенціма
	з двірця „Підзамче"
6·43	до Підволочиск, Бродів, Київа, Одеси, Копичинець, Гусятина, Чорткова
10·52	до Тернополя, Потутор
2·09	посп. Підволочиск, Бродів, Київа, Одеси, Копичинець, Гусятина, Грималова, Скали, Івани пуст.
9·2[illegible]	до Підволочиск, Київа, Одеси, Бродів
11·24	до Підволочиск, Бродів, Копичинець, Заліщик, Івани пустого, Скали, Гусятина, Грималова

ПОЇЗДИ ЛЬОКАЛЬНІ.

Приходять на головний дворець:

з Брюховичь 6·42, 7·30 рано, 11·45 перед полуд. 3·00, 4·30 і 5·03 пополудни, 7·54 і 8·59 вечером. (до 11/9 вкл.)
з Янова 8·20 рано, 1·16, 4·45 пополуд., 9·25 вечером (від 1/5 до 30/9 вкл.). 10·10 вечером (від 15/5 до 31/8 вкл. в недїлї і сьвята).
зі Щирця 9·35 вечер. (1/6 до 11/9 вкл. в недїлї і сьвята).
з Любіня вел. 11·35 вечером (від 15/5 до 11/9 вкл. що недїлї і сьвята).

Відходять з головного двірця:

до Брюховичь 5·48 рано, 9·30 і 10·50 передполудне, 1·55, 3·35 і 5·05 попол., 7·05 і 8·01 веч. (від 8/5 до 11/9 вкл.) 11·10 в ночи (що недїлї).
до Янова 6·10 рано, 9·15 передпол., (від 1/5 до 30/9 вкл.) 1·35 попол. (від 15/5 до 31/8 в недїлї і сьвята), 3·18 попол. (від 1/5 до 30/9 вкл.) і 5·48 пополудни.
до Щирця 1·45 пополуд. (від 1/6 до 11/9 вкл. в недїлї і сьвята).
до Любіня вел. 2·15 попол. (15/5 до 11/9 вкл. в нед. і сьвят.)

ЗАМІТКА: Час середно-европейский ріжнить ся від часу львівского о 36 мінут, а именно 12 год. часу середно-европейского = 12. год. 36 мін. часу львівского. — Нічні години від 6. вечер до 5·59 рано обведено рамками. — В місті продає білєти звичайна агенция часописей П. Ст. Соколовского пасаж Гавсмана 9, від 7. рано до 8. вечером. — Бюро інформацийне ц. к. зелїзниць державних (ул. Красіцких ч. 5.) удїляє поясненя в справах зелїзничих, продає білєти всякого рода і розклади їзди, в годинах урядових від 8. рано до 3. пополудни, а в недїлї і сьвята від 9. рано до 12. в полудне.

Видає і відповідає за редакцию **Лев Лопатиньский**. З друкарні В. А. Шийковского.